

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyesületi tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPT. JUDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések ötös árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Egy kivándorlási hajón.

Lapunk múlt számában írtunk az amerikai kivándorlók mostoha sorsáról és ezzel kapcsolatosan megemlítettük, hogy Nákó Sándor gróf, fiumei kormányzó, a kormány megbízásából Amerikába utazik, a kivándorlók sorsát személyes tapasztalatai alapján tanulmányozni. A kormányzó Nákó Sándor gróf a múlt hét végén már a Cunard-társaság Cárpathia nevű személyszállító hajóján tengeri utra kelt és a hajón szerzett érdekes tapasztalatairól a „Magyar Hírlap“-ban a következőket mondja el:

— Alig hihető, mert hiszen a legegyszerűbb emberi érzésekkel ellenkezik, de való tény, hogy a 2000 főnyi kivándorló között, akik Fiumén át Magyarországot elhagyták, nem akadt egy sem, a kin a meghatótságnak vagy elfogódottságnak csak legkisebb jele is látszott volna. Pedig — bár voltak olyanok is, akik egész családjukat vitték magukkal — a kivándorlók nagyrésze mégis olyan volt, aki feleségét, gyermekét otthon hagyta s nekivágott a tizenkét napos tengeri utnak, hogy övét talán sohase lássa többé, Istenhózzád helyett dalolni kezdett s néhány perc múlva a Quarnero hegyei megszázszorozva harsogták vissza a Magyarország különböző vidékein ismeretes nótákat. Ez a hihetetlen elfásultság, a hazaszeretet nagyfokú hiánya nemcsak bennünket, a hajónlevő magyarokat érintett lesújtó hatással, de a hajón utazó 150 angol kirándulónak is feltűnt.

A harmadosztályú utasok közt elvegyülve, megkérdeztem egy tömzsi, erősen látszó kőmiveslegényt, mi indította arra, hogy hazáját elhagyja. A legény, cigarettacsutkáját szájába kapva és kalapját mélyen szemébe huzva, csak annyit mondott stereotyp akadémiussággal: Mert ott jobb.

— Nem lehet az — füztem tovább a szót, látva, hogy tartózkodó velem szemben — mert ne higgye ám, hogy ott minden fenékig tejfel; dolgozni kell ott igazán reggeltől estig, jóformán pihenés nélkül, megfeszített erővel, amit ha otthon megtenne, kereshetne annyit, mint Amerikában.

A kőmiveslegény közlényebb lett. Cigarettáját eldobta

és nagyot sóhajtvá így válaszolt:

— Jól tudom én azt, uram, hogy ott kiveszik a zsirunkat. Sokat kell dolgozni, igaz, de legalább dolgozhatik, aki akar, senki sem akadályozza meg őt abban. Nálunk azonban tönkreteszi a munkást a sok sztrájk. Felülről kapjuk a parancsot a sztrájkszervezőktől, hogy mikor szabad dolgozni, mikor nem. Hát, ez uram nem élet.

Egy 50 évesnek látszó torontáli sváb azért megy ki egész családjával, eladva otthon mindenét, mert a szomszédja, aki már két esztendeje Amerikában él azt írta neki, hogy két év alatt kerek kétezer dollár megtakarított pénze van.

— Nos hát ha annak sikerült, miért ne sikerülne nekem?

Főlsorolhatnék még számos okot, amelyek a kivándorlást előidézik, de maradjunk még egyelőre az előbb említett sváb paraszt eseténél. A legtöbb kivándorló nem azért hagyja el hazáját, mert itt nem tud megélni, mert hisz az édes haza földje nem hagyja elpusztulni egyetlen gyermekét sem, hanem a meggazdagodás vágya ösztönzi kivándorlásra és amikor mindenét pénzzé téve, nekivág a sohasem látott utnak és bizonytalan jövőnek, csak egyetlen egy cél lebeg szeme előtt: a meggazdagodás vágya, amelyet a kivándorlási ügynökök betanult ékesszólással, az amerikai viszonyok ferde megvilágításával és hazug színezésével ébresztenek fel benne.

A kivándorlásra csábító ügynököket is két kategóriába sorozom. Az egyikbe osztom azon honfitársainkat, akik már künn élnek Amerikában és onnan pénzt, leveleket küldve haza rokonaikhoz, ismerőseikhez, azokat ha nem is közvetlenül, de az ottani viszonyok erős kiszínezésével és az új világ sok előnyének felsorolásával mégis kivándorlásra csábítják. Mert az amerikai magyarok ügyes-bajos dolgaikkal és nehéz életsorukkal csak a legtrikább esetben hozakodnak elő leveleikben és inkább azokat az életviszonyokat és mulatságos szokásokat írják meg, amelyek nálunk ismeretlenek. Ezért mondom én, hogy minden künn élő honfitársunk közvetve, akaratlanul kivándorlási ügynök. De ha e levelek fel is tárják az ottani helyzetet a maga valóságában, ha elmondják, hogy éppen a

nagyarányu bevándorlás következtében reggeltől estig megfeszített izmokkal kell dolgozni, munkásnépünk vagy egyáltalán nem hiszi el azt, vagy közönységet mutat azok iránt.

A legnagyobb baj azonban az országban élő ügynökök szereplése, akik a kivándorlást hivatalosszerűen, üzleti módon mozditják elő. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ur egyik beszédeben a kivándorlás kérdésével foglalkozva, azt mondja, hogy a nálunk tapasztalt nagyarányu kivándorlás egy vérszegény országnak állandó vérvesztését jelenti és azt a lassu elvérzést, amely végre az agóniához vezet, magyar honpolgárok, hivatalos szerepkörben tüntetve föl magukat, mozditják elő.

És itt kivett a királyi kormányzó egy összegyűrött nyomtatványt, amelyet egy dunántúli kivándorlási ügynök küldött egyik ügyfelének. A két oldalra terjedő nyomtatványnak egyik paszusa így kezdődik: A magyar utasnak most módjában áll a magas kormány oltalma alatt kivándorolni stb.

— Ime, — folytatja Nákó gróf, — ügynökök ilyen körlevelet terjesztenek a nép között, hát még miket beszélnek élőszóval, senkitől nem ellenőrizve, holott a törvény csak azt enged meg az ügynököknek, hogy a hozzájuk fordulónak levélben adjanak felvilágosítást. Valóban időszerű volna már a vidéki ügynökségeket teljesen bezúntatni és a fővárosban felállítani egy szigorú állami felügyelet alatt álló központi kivándorlási irodát, ahol az ön-elhatározásból kivándorolni akarókat látnák el tanácsokkal és utbaigazítással.

Visszatérve a Carpathiára, mondhatom, hogy nem találtam ott csak egy embert is, aki a kivándorlás mellett bár csak egy konkrét okot is tudott volna fölhozni. Az általános felelet mindegyiknél az volt, hogy Magyarországon nem lehet megélni és ha ezzel szemben megkérdezzük egy gazdát vagy nagyiparost, hogy milyenek a magyarországi munkásviszonyok, azt fogja felelni, hogy a munkáshiány napról-napra nő és maholnap már nem lehet tisztes munkást kapni. Hát nem különös ez? A munkás kivándorol, mert nem tud munkát kapni s nem képes megélni, a munkaadó pedig azért panaszo-

dik, hogy idegenből kell munkást hozatni.

E fonák helyzetnek mélyenfekvő oka kell, hogy legyen, de ezen okoknak kutatása most nem tartozik ide. Nem tartom helyesnek és elfogadhatónak azt a nézetet, hogy a kivándorlás-szájgyenes arányban évről-évre több és több pénz özönlik be az országba, mert legyen bár ez az összeg akármily nagy is, nem ellensúlyozhatja azt az óriási veszteséget, amely minden egyes kivándorlóval a nemzeti munkaerőt érik. Mert a dolog úgy áll, hogy nemcsak a kivándorló férfiak vesz el az ország erőforrásából és a veszteség nem időszaki, amely bizonyos idő elteltével pótolva lesz, hisz a kivándorló családapa a legtöbb esetben övét is magával viszi s a család minden egyes tagja odaát Amerikában kivételképpen nemzeti mi voltából, az amerikai nép hatalmas beolvastó erejénél fogva, mindig amerikaivá lesz. Az anyagi tökevesztéssel tehát nem kevésbé súlyos erkölcsi veszteség is jár, amelynek a jövőre való kihatását sajnos, érezni fogjuk, még mielőtt egy decennium elmúlik felettünk.

Bárcsak rosz próféta lennék...

Gondoskodnak a székely birtokosról.

Írta: Ugron Zoltán.

Már egy hónapja, hogy közzétettem a „Köztelek“-ben nyílt levelemet a székely kirendeltséghez címezve, melyben az országos maximális általán-bérek mellett a nyárra 15—20 munkást kértem.

Nem kaptam eddig semmi választ, ellenben kezemhez szolgáltaták a székelyudvarhelyi kir. erdőgondnokság következő körlevelét:

Sz. 7—907.

Hatósági Erdőörnek

Korond.

A nagym. földmívelési miniszter ur 1906. évi 89,100. sz. min. rendelete folytán felhívom, hogy a járásába tartozó községekben, esetleg a községbírák segítségével névszerint írja össze azon munkások nevét, kik önként vállalkoznak arra, hogy a f. é. tavaszán és nyarán az országnak más vidékén tartalmasabb időre mezei munkát vállalnak; megjelölve a napi bér nagyságát, megnevezvén azon megbízható személyt, kivel az ajánlkozó munkások a szerződést megkötmi hajlandók.

Szigoruan utasítom, hogy ezen rendeletem eredményes foganatosítása céljából a lehető legbuzgóbban járjon el és a jelentkező minél nagyobb

ki, hogy az
lett napokon

Király-utcai*
a leggyakor-
pesek meg

ragvasárnap-
szág délvide-
i;
kitünő anyós
y szót se be-

svétra a szü-
bundát ren-

közeledő ün-
a piacon a
csobbak let-

árt nem
— a szer-

király, mint
mával talál-
császárral,
erelelnök tes-

ereskedelmi
mém megbe-
gyban ma-

Kálmán a
s meglátó-
ny enyhébb
et ágyához,
ny nap alatt

ssági ügyek.
knak az er-
vonatkozó

y levél ér-
; az egyiket
okossági el-
ben értesít,

rtokosoknak
éjét helyes-
és ígéretet
ntgyörgyön

egesen meg-
sti küldött-
okosság ré-
volt urbér

iltek részé-
s tagok let-
még azt is,
aranyosítás

urbéres és
anak, azon-
birtokosság
ehogy csak

sság legyen

dek József
a négyü-
en szükség-

felsőrakosi
mint a kör-
gy eszkö-
tartásához

gyen lépé-
Székelyud-
tartassék

leről érke-
özbirtokos-
ifj. Bagoly

öldes Bá-
elenti be,

arról gyö-
már a kül-
körben is

pviselőház
az erdő-
utólag be-
rág kérvé-

rvény re-
jesztésére
rkeztettek
k küldött-
ét és az

jelentsek be, hogy végre már a ta-
lálkozás helyét és az indulás idejét
pontosan megállapíthassuk és köztu-
domásra juttathassuk.

Lapzártakor értesülünk még, hogy
Gyergyókilyénfalva község kisbirtok-
ossága március 17-én tartott gyü-
lésében kilyénfalvi Miklós Sándor és
Balla József földbirtokosokat válasz-
totta meg a küldöttségbe képviselőül.
Alsófalva pedig ifj. Biró Sándor
birtokossági elnököt és Szász Dénes
birtokossági jegyzőt nevezte meg.
Ezekkel már a küldöttség imponzáns
számra emelkedett és mi sem állja
utját annak, hogy még néhány je-
lentkezés után az indulás helyét és
idejét megállapítsuk.

— **Baleset.** Suszter Árpád, 17 éves
fiú, a ki Klein Zsigmond fatelepén
dolgozott, kedde reggel midőn a
géphez ment, hogy a fát beleiga-
zítsa, szerencsétlenül járt, mert a
gép elkapta a kezét, ruháját letépte,
mellét felhasította, az állat es fo-
gait össze ronsolta. A szegény fiut
szülői házához Zetelakára szállították,
a hol gondos apolásban részesítik.

— **A székelyudvarhelyi ev. ref.
egyházközség** által e hó 23-án, leány-
iskolája fenntartása költségeinek fe-
dezésére rendezett, magas színvo-
nalon álló hangverseny egy művészi,
mint erkölcsi és anyagi tekintetben
fényesen sikerült. Benedek Elek, a
kitünő író, szokott lelkiismeretes
pontosságával, szombaton reggel
városunkba érkezett és Solyomossy
Endre vendégzerető házána szállt
meg; a nap folyamán meglátogatta
megyénk köztisztviselőiben álló főis-
panját és a többi régi jó ismerőseit,
este pedig a Székelyudvarhelyen
töltött régi időből való diákori
emlékeit olvasta fel, az ő egyszerű
és épen azért közvetlen kedves mo-
dorával, szinarany csendes humo-
rával, melyet a mult iránt érzett
meleg kegyeletének aranyugára zo-
máncozott be. Felolvasásának, a
helyi érdekű vonatkozások még na-
gyobb értéket adtak és a feszült fi-
gyelemmel hallgató közönség fre-
ntikus elismerésében nyertek méltó ju-
talmát. Gagyi Jenő lendületes szép
prologját Mezei Annuska értelmesen,
hatásosan szavalta; Dr Paál Árpád-
né, Doros György zongorakísérete
mellett művészi tökélyel hegedülte
Vieuxtemps balladáját és polonaisét.
Dr Vass Lajosné Schubert «Az én
helyem» című remek dalát énekelte
zenekísérettel, meleg, behizelgő han-
gon. Lányi Imre a «Mariseli cigá-
nyok» szavallatával aratott tapsokat.
Szinte szenzáció számba ment Al-
földy László briliáns zongorajátéka,
a ki művészi érzékkel és művészi
tökélyel is interpretálta Chopin
«Etudejét» és Chaminade Pierett-jét.
Az e célra szervezett vegyeskar
Zimay László «Isten veled» című
nehéz művét adta elő oly gondos
betanulással, hogy a közönség za-
jos tapsaira még egy dallal meg kel-
lett toldani.

— **Sorozások a megyében.** Az ok-
landi járásban a mult héten tartott
sorozáson előállított összesen 634
hadkötelezett, ebből besoroztatott
242. A Székelykeresztúron lefolyt
fősorozáson, mely e hó 9-től 15-ikéig
tartott előállított 765 hadköteles,
eből besoroztak 251-et.

— **A Szenkoviits-utóda cég** köztu-
domás szerint vasárnap olyan kira-
katot rendezett az üzlethelyisége
mellett levő boltban, a melyet eddig
városunkban alig volt alkalmunk
látni és a fővárosnak is diszére vált
volna. A kirakatnak sok nézője akadt,
a kik között mégis a legérdekesebb
alak, két falusi góbé volt, a kik szá-
jáltva bámulták a szőnyegekre kira-
kott drága kelméket.

— «Hát ide mit porcióztak ki
annyit?» — szölt az egyik atyafi.

— «Ugy vélem, azt mutogatják,
hogy milyen a módi?» — felelt rá
nagy bölcsen a másik, aztán fejcsó-
válva szépen tovább ballagtak.

— **Erdélyrészi vásárok.** Pénteken
március 29-én Egerhát; 30-án Ma-
rosoroszfalu, Szászcser, Zentelke.
Április 1-én Felsőbajom, Hódos,
Markod, Mártonhegy, Vizakna; 2-án
Alsócsernáton; 3-án Kolozs, Soós-
mező; 4-én Etéd; 5-én Baromlaka;
6-án Alsóvist, Bethlen, Hidalmás,
Oláhlápos, Oláhláposbánya; 7-én
Marosillye.

— **A „Szentmihályi vértanúk” és
a „Mózsibá” és társai» előfizetőit**
tisztlettel értesitem, hogy a könyvek
szétküldettek s ha valaki tevéde-
séből nem kapta volna meg, sziveskedjék
egy levelezőlapon értesíteni. Még
néhány példány van eladásra szánva
s az akár Betegh Pál és Társa könyv-
kereskedésében, akár nálam meg-
rendelhető. A két kötet ára bérmen-
tes küldéssel 2 K 20 fillér. S ékely-
udvarhely, 1907 márc. 26. tarca-
falvi Pálffy Aladár.

— **A helyi fogyasztási és értéke-
sítő szövetkezet** igazgatósága ez uton
is értesíti tagjait, hogy a szövetke-
zet üzlete e hó 28-án megnyitott és
a háztartási cikkek e naptól kezdve
beszerezhetők. Új tagok Hlatky Mik-
lós elnök és Farczady Albert pénz-
tárnoknál jelentkezhetnek.

— **Nagypénteki böjtös
hal! A Koronkai-féle
étteremben nagypén-
teken egész napon át kü-
lönböző módon, egy böj-
tösön is elkészített reg-
geli, ebéd és vacsora
kapható. A n. é. közö-
ség kegyes pártfogását
kéri teljes tisztelettel a
bérllő.**

— **A Szabad Lyceum** befejezése-
Tekintettel arra, hogy a Szabad Ly-
ceumi felolvasások iránt nem mu-
tatkozik már elég érdeklődés és a
tavaszi hónapok sem alkalmasok
azok tartására a még ezentulra hir-
detett felolvasások elmaradnak.

— **A romániai zavargások.** A ro-
mániai zavargásból általános agrár-
lazadás fejlődött ki és a felbujto-
gatott tömeg gyilkolva, rabolva és
gyújtogatva járja be a Moldva men-
tet a nagybirtokokat és mindent
rombadönt a mi feldühödött, fekeveszt-
ett haragjának utját állja. A rémes
hírek egymást követik, a lakosság
és a kormány tehetetlenül áll a
garázdalkodókkal szemben. Jassy
ellen tizezerekre menő paraszttömeg
vonult; ott nagy vérontás készült,
mert három gyalogezred várja a lá-
zadók támadását. Vasluj, Michaeli
és Botosáni már romokban hever-
nek. A kormány Bukarestbe rendelte
a papokat és tanítókat a lázadó ke-
rületekből, hogy megbeszélje velük
a lázadás csökkentésének, vagy
megszüntetésének módzatait és
minden erejével oda törekszik, hogy
az osztrák határhoz közelálló terü-
leteken újra helyreállítsa a nyugal-
mat. A fellázott parasztok dühe
most már nemcsak a földbirtokokat
bérllő zsidók, hanem a keresztény
nagybirtokosok és bérllők ellen is
irányul és mint Bukarestből jelen-
tik, az oláh kerületekben ott is már
nagy a nép forrongása; megállapi-
tották, hogy az agitációt a parasz-
tok között vidéki egyetemi hallga-
tók, jassyi és bukaresti diákok szer-
vezték, a kik faluról-falura járva,
láztították a parasztokat a földbir-
tokosok és bérllők ellen. A zavar-
gások már átcsaptak Bukovinára is
és az osztrák határon kénytelenek
voltak a csendőrséget megerősíteni;
az osztrák csendőrség már eddig is
sok romániai parasztot kergetett
vissza a határon. A lázadásnak már
tömerdek vagyon és emberélet esett
áldozatul; tömerdek kereskedő
a bukás szelén áll a fosztogatás és
rombolás miatt. A román kormány
azonban erősen bizik, hogy a láza-
dást rövid idő alatt sikerül el-
nyomni.

— **Új főispán.** A király Farkas
Albertet, Marostordavármegye főis-
panját ez állásától felmentette és
helyébe — mint már megirtuk —
ifj. Ugron Gábort, Ugocsavármegye
eddig főispánját nevezte ki, a ki
Ugocsában főleg azzal növelte nép-
szerűségét, hogy kijelentette: hog,
hivatalában bárkit előzetes bejelen-
tes nélkül is fogad Beiktatása Ma-
rosvásárhelyen április hó 6-án lesz,
bizonyos, hogy ismert erélyével ott
is visszatudja majd állítani a rendet.

— **Halálozás.** Ádámosi özv. Végh
Benjaminé szül: tordátfalvi Fekete
Julianna folyó hó 24-én reggel 6
órákor életének 78-ik, özvegyisé-
nek 33 ik évében hosszas szenvedés
után elhunyt. Hült tetemeit, a
nagy számú rokonság és közönség
őszinte részvéte mellett e hó 26-án
d. u. 3 órákor helyezett örök nyu-
galomra Tordátfalván.

— **Székely írók könyvei.** «Bárany
felhők» cím alatt Benedek Elektől
egy újabb elbeszélés kötet jelent
meg, melynek ára 2 K 50 f. Jakab
Miklós pedig «Székelyföldi történe-
tek» című eredeti székely művével
gazdagította irodalmunkat; ez utób-
binak ára 3 K; megrendelhető a
«Székely-Udvarhely» könyvkiadóhi-
vatalában Székelyudvarhelyt Kossuth
Lajos u. 31 a pénz előleges bekül-
dése, vagy utánvétel mellett.

— **Az Erdélyi Gazdasági Egyesület
ülése.** Az E. G. E. igazgató választ-
mánya a mult héten Jósika Gábor
baró elnöklésével igazgatóválaszt-
mányi gyűlést tartott. A napirend
során Jakab László választmányi
tag jelentést tett az egyesületi tele-
kparcellázás eddigi eredményéről,
mely szerint a parcellázás által
egyesületi alaptőkezesaporulat egész
összege 124.980 koronát tesz ki
Az 1907. évi költségeloirányzat el-
fogadása után bizottságot küldtek
ki az Országos Erdészeti Egyesület-
nek a legelő gazdasági törvény meg-
alkotása tárgyában az egyesülethez
intézték átiratának megvitatására.
Végül elfogadták az elnökségnek, a
vidéki képviselőségek megalakítására
vonatkozó indítványát.

— **Előpatak fürdő fejlődése** Elő-
patakon az idényre nagy előkészü-
leteket tesznek. Új vigadót, táncter-
met és káveházat építenek, hogy a
fürdőközönség fokozott igényeinek
megfelelhessenek. Az új ártezi kut
furasát már a napokban megkezdik
és remélik, hogy már 100 méter
mélységben meleg forrás akadnak.
Önkéntelen eszünkbe jutnak itt a mi
helyi fürdőink és a Kápolnásfalu tu-
lajdonat képező, remek fekvésű Ho-
moródfürdő is, melyeket egy kis jó
akarattal és áldozattal szintén or-
szághírű fürdőkke és nyaraló he-
lyekké lehetne emelni, de mi ebben
is — mint mindenben — egy egész
évszázaddal hátramaradunk a kortól.

— **A közlegelők javítása.** Darányi
földmivvelésügyi miniszter a közle-
gelők közzgazdasági hivatásának fon-
tos jelentőségére való figyelemmel
és hogy e területek okos kezelésére
utmutatást adjon, mintát dolgozott
ki a közlegelők használatának sza-
bályozására és a belügyminiszter
hozzájárulásával megküldötte a tör-
vényhatóságoknak. Ez intézkedésnek
leginkább célja: hogy gyorsítsa a
közölegeltetés rendezését, megin-
dítsa a legelők helyes és kellő ki-
használását, a legelőjavítás földa-
tainak teljesítésére ösztönözze és
utasítsa a közsegeket és a kisbirtok-
osságokat.

— **A pénzpiac válsága.** A newyorki
pénzkrízis következtében az európai
börzékre is kritikus napok jártak;
Berlinben és Londonban volt a vál-
ság leginkább érezhető. Berlinben
nemcsak a spekulánsok, de a kü-
zönség nagy része is eszeveszette-
n dobta az értékpapirokat a piacra;
Párisban a rézbányapiac, London-
ban az aranybányaértékek rohamo-
san hanyatlottak; Bécsben és Bu-
dapestben olyan pánikszerű üzlet volt
szombaton a börzén, a melyenre a

bécsi krach óta nem emlékeznek.
Minden hír, mely a nemzetközi pénz-
piacról érkezik azt látszik megerősí-
teni, hogy az egész világon súlyos
válságokkal küzdenek.

— **Két szép utcai szoba és konyha**
külön udvarral és hozzátartozóval,
Báthory-utca 10. szám alatt, 120 ft
évi hasznobérért, elköltözés miatt
Szentgyörgy naptól kiadó.

— **Budapesti polgárok nagygyűlése.**
A székesfőváros polgárai pártkülömb-
ség nélkül nagygyűlést tartottak e
hó 24-én melyen az összes függet-
lenségi 48 as pártkörök és ezeken
kívül még vagy tiz egyesület kép-
viseltették magukat. A Nemzeti Tor-
nacsarnok hatalmas, nagy területét
zsufolásig megtöltötte a polgárság
és a nagygyűlés elnökéül Földiák
Gyulát a VII. kerületi függetlenségi
és 48-as pártkör elnökét választotta
meg. Az elnök megnyitó szép be-
beszédében ecsetelte a súlyos politi-
kai helyzetet és felszólította a fő-
város polgárságát, hogy foglaljon
állást a nemzetre nézve oly életbe-
vágó és nagy gazdasági önállóság
kérdésében. A nagygyűlés határozati
javaslatban kimondta, hogy: köve-
telik az önálló vámterület letesité-
sét legkésőbb 1917 ig; követelik az
önálló magyar nemzeti jegybank
létesítését legkésőbb 1910-ig; felir-
nak a nemzet képviseletéhez, hogy
ezen nagy nemzeti célok támogatá-
sát elengedhetetlen feladatának tek-
intse. Ezután elhatározták, hogy e
javaslatot felterjesztik a kormány-
hoz. Ugyanilyen szellemben tartat-
tak már az ország minden városá-
ban gyűlések, és mindenhol a gaz-
dasági önállóság mellett foglalt ál-
last a közvélemény.

— **A róm. kath. plebánia templom** belső
javítása és díszítésére adakoztak (XIX köz-
lemény) Burger Arthurné 10. sz. gyűjtőiben:
N. N. Medgyes 2 K, Langer Adolfin 3 K,
összesen 5 K. — Szabó Antalné 118. sz.
gyűjtőiben: Török Ferenc, Portik Lajos
Gy.-Csomafalva 5—5 K. N. N. Bálint Ká-
roly 2—2 K. Szabó Antal 3 K 25 f. N. N.
N. N. Dobai Ferenc Sz.-Keresztúr, Gál Sán-
hály Szombatfalva, Petres Gyula, Gál Sán-
dor Oroszhegy, Andrassy Gyula Lengyel-
falva, Gyurcsovecz Károly, Gyárfás Ká-
roly, Bakk István, János Gyula K.-Vásár-
hely, Fejér Károlyné, Jancsó Elekné, Ma-
zinger László, Sz. J. Sz. A. M. 1—1 K. Al-
falvi káplán, Ambrus Károly 80—80 f.
Kerekes György B.-Ujfalu, Antal János Szt.-
Tamás, Erdélyi András 60—60 f. Szabó La-
jos Méréfalva, Olvashatlan, Sz.-né és E.
50—50 f. Sz. K. és E. 25 f. Jancsó Annuska
20 f. ? ? 40 f. összesen 40 K. — Likmann
Jánosné 100 sz. gyűjtőiben: Likmann Já-
nos, Likmann Jánosné, özv. Szabó Józsefné
2—2 K. Kapcsa András, Fenyő András,
Tamás Jula, Kállai Sándor, özv. Dezső Fe-
rencné 1—1 K. Fenyő Andrásné, Czikmán-
tori Albertné 50—50 f. összesen 12 K.
— Kovács Dénesné 44. sz. gyűjtőiben:
Kovács Dénesné 10 K. özv. Szabó Józsefné
(szabó) 2 K. összesen 12 K. — özv. Bod-
rogi Lajosné 131. sz. gyűjtőiben: özv. Bod-
rogi Lajosné 5 K, Paskó János Ploest 2 K,
Wil A. Ploest 1 K, összesen 8 K. 5 gyűj-
tőív összege 77 K. I—XVIII. közlemény
12674 K 54 f. összesen 12751 K 54 fillér.
Fogadják a nemesszövü adakozók ez uton
is hálás köszönetünket.

Székelyudvarhely, 1907. március 15.
Gróf Mikes János, Paschek Viktor,
főesperes-plebános, bizottsági pénztárnok,
bizottsági elnök.

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujság-
kiadó intézete.

1808—907. kig. sz.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa
közöszre teszi, miszerint Székelyud-
varhely város tulajdonát képező ha-
lászati jog hasznobérbeadása f. évi
április hó 4-én d. e. 10 órákor a
tanácsteremben megtartandó árve-
résen fog megtörténni.
Székelyudvarhely város tanácsa,
1907. márc. 22.

Gotthárd János,
polgármester.

A KÖSSZTETI FEREENC által alapított
HATÁR-ÉRTÉKESÍTŐ ÉS SZÉKELYUDVARHELYI
KÖZVÉLEMÉNYTÁRSASÁG
van. Megbízható tekintélyes egyének, kik közsegűben képviselést vállalni hajlandók, sziveskedjenek a főképviselőmet ezen szándékukat bejelenteni.

Oktalan és elítélendő

az az ember, aki betegesnek érzi magát anélkül, hogy állapotán segíteni igyekeznék és amikor a legkisebb munka is fáradságnak tűnik és az ember életét adve fogyni kezd. Ily esetekben a gyógycsukamajolajból, alfoszphorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió egyike a legjobb és legbiztosabb szernek a test idegrendszer erősítésére, felélesztésére. A Scott-féle Emulsió csakis a legjobb minőségű alkotórészeket tartalmazza, felülmúlhatatlan tápszer mely gyorsan új kedvet és új élet-erőt önt az elpetyhült szervezetbe.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

SCOTT-FÉLE
EMULSIÓ

Kapható minden gyógyszerárban.
Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

6500 darab nemes
almafa 4—5 éves.

Batull, Karmelit-Reinett, Kassel-Reinett, Goldparmán, Poynik és Stettini fajból eladó alólírot somogyomi birtokán.

Darabonkénti ár csak 70 fillér, 200 db-nál nagyobb vételnél 10 százalékos árelengedés.

A megrendelt darabszám ára a rendelő levéllel egyszerre alólírott címére adandó fel.

A szállítás Medgyes m. á. v. átlomástól eszközöltetik, még pedig ezen állomásig költségmentesen.

Dr. Russu Octávné,
ügyvéd neje
Nagyszében.

479—907. k. i. sz.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye oklándi járásához tartozó Lővéte nagyközségben lemondás folytán megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1888. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ába előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb április hó 2-án d. u. 4 óráig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Javadalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Irodaátalány 60 korona.
3. Természetben lakás.
4. A községi határon kívül tett utazásokért 2 korona napidíj és 20 fillér kilométer pénz.

Okland, 1907. március 11-én.

SZABADY, főszolgabíró.

2392—907. tkvi sz.

HIRDETMÉNY.

Bögöz község tagosítása folytán a község telekkönyvei átalakítottak s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nevezve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. cikk, az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tételük közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. §. alapján ide értve e szakaszoknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi 16. t. c. 15. § a) pont-

jában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §. a) és az 1891. évi 16. t. c. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag, a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, kik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, kik az 1. 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találták, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi november 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakításkor közbejött téves bejegyzésekből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, s az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhelyt, 1907. márc. 10.

MIHALY,

kir. trvszéki egyesbíró.

Szövetkezetek és kereskedők figyelmébe!

Legkiválóbb minőségű főzött-ecet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt kapható.

Helyben 5 literes rendelés díjmentesen házhoz szállítatik.

Nagyobb mennyiségű ecet megrendelésnél előnyös árengedmény. Mintát szívesen küldenek.

1515—907. tkvi sz.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114—906. I. M. I. szám alatt elrendelte, hogy az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Homoródjánosfalva község telekkönyveiben felvett mindazon ingatlanokra nevezve, a melyre az 1886. évi XXIX., 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosított.

E célból a helyszíni eljárás a ne-

vezett községben 1907. április 22-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívom:

1. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánok tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi XXIX. t. c. 15. 18. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben

a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Okland, 1907. évi március 14.
MÁTHE DÉNES,
kir. albíró.

Eredeti Singer var-
rógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 1. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég rak-tárában rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

A varrógépek bármikor vételközle-
lezettség nélkül is kipróbálhatók.

Kiváló tiszteltel

Bokor András:

az „Eredeti Singer” cég megbízottja

BOR!

Fernengel Gyula székely-
udvarhelyi bornagykeres-
kedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Óriási siker!

„Antinicotin”

szivarka hüvely

szivar dobozokban

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnél, csúznál és meghűléseknel, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai
levélpapírosok dobozokban és do-
boz nélkül nagy választékban kaphatók
BETECH PÁL ÉS TÁRSA
Könyv-, ízenem- és papírkészítésben Székelyudvarhelyt.
Névjegyek izékes kivitelben készíthetnek.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi közsén-raktár! Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az újonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermek-játék, diszmuárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GÉRGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, bateliákban és kimerve, ugyancsak minden fajta likörök, a legjobb és leghirvebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak